

**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

Кафедра русского языка

**Аннотация к дипломной работе
«Лексика русского языка конца XX века
(на материале «Толкового словаря русского языка
конца XX века. Языковые изменения» под редакцией
Г. Н. Складневской)»**

Пачко Анна Васильевна

Научный руководитель –
доцент
Леонович В. Л.

РЕФЕРАТ

В дипломной работе 91 страница, 1 рисунок, 1 приложение, 42 использованных источника.

Ключевые слова: НЕОЛОГИЗМ, ЗАИМСТВОВАНИЯ, ЛЕКСИКО-ГРАММАТИЧЕСКИЙ РАЗРЯД, ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧЕСКАЯ ГРУППА, СТИЛИСТИЧЕСКАЯ МАРКИРОВАННОСТЬ, ВАРИАТИВНОСТЬ.

Объект исследования – лексика русского языка конца XX века. Общее количество исследуемых лексем составляет 815 единиц.

Основным источником языкового материала является «Толковый словарь русского языка конца XX века. Языковые изменения» под редакцией Г.Н. Складневской (СПб., 1998).

Цель работы – выявить грамматические, формально-семантические, этимологические и функционально-стилистические особенности лексики русского языка конца XX века.

Задачи работы:

- 1) рассмотреть историю формирования и развития словарного состава русского языка;
- 2) проанализировать лексические изменения в русском языке в XX веке;
- 3) охарактеризовать толковые словари, отражающие современное состояние лексической системы русского языка;
- 4) составить картотеку лексических единиц, зафиксированных впервые в анализируемом словаре и зафиксированных в словарях последнего времени;
- 5) провести классификацию слов исследуемой группы по грамматическому, семантическому, этимологическому основанию;
- 6) рассмотреть вариативность новых лексических единиц;
- 7) дать функционально-стилистическую характеристику выделенной лексике.

В работе использован преимущественно описательный метод исследования, основанный на анализе фактов языка; в ходе описания применялись следующие приемы: прием лингвистического наблюдения, прием классификации и систематизации, а также статистический анализ.

Проведенный нами анализ исследуемой группы слов показывает, что лексика русского языка конца XX века представляет собой определенную систему, имеющую специфические особенности и предоставляющую возможность для дальнейшего изучения. Такое изучение можно считать перспективным.

РЭФЕРАТ

У дыпломнай рабоце 91 старонка, 1 малюнак, 1 дадатак, 42 выкарыстаныя крыніцы.

Ключавыя словы: НЕАЛАГІЗМ, ЗАПАЗЫЧАННІ, ЛЕКСІКА-ГРАМАТЫЧНЫ РАЗРАД, ЛЕКСІКА-СЕМАНТЫЧНАЯ ГРУПА, СТЫЛІСТЫЧНАЯ МАРКІРАВАНАСЦЬ, ВАРЫЯТЫЎНАСЦЬ.

Аб'ект даследавання – лексіка рускай мовы канца XX стагоддзя. Агульная колькасць даследуемых лексем складае 815 адзінак.

Асноўнай крыніцай матэрыялу з'яўляецца «Толковый словарь русского языка конца XX века. Языковые изменения» пад рэдакцыяй Г.Н. Склярэўскай (СПб., 1998).

Мэта работы – выявіць граматычныя, фармальна-семантычныя, этымалагічныя і функцыянальна-стылістычныя асаблівасці лексікі рускай мовы канца XX стагоддзя.

Задачы работы:

1) разгледзець гісторыю фарміравання і развіцця слоўнікавага складу рускай мовы;

2) прааналізаваць лексічныя змены ў рускай мове ў XX стагоддзі;

3) ахарактарызаваць тлумачальныя слоўнікі, якія адлюстроўваюць сучасны стан лексічнай сістэмы рускай мовы;

4) скласці картатэку лексічных адзінак, зафіксаваных упершыню ў аналізуемым слоўніку і зафіксаваных у слоўніках апошняга часу;

5) правесці класіфікацыю слоў даследуемай групы па граматычнай, семантычнай, этымалагічнай асновах;

6) разгледзець варыятыўнасць новых лексічных адзінак;

7) даць функцыянальна-стылістычную характарыстыку выдзеленай лексіцы.

У рабоце выкарыстаны пераважна апісальны метады даследавання, заснаваны на аналізе фактаў мовы; у ходзе апісання прымяняліся наступныя прыёмы: прыём лінгвістычнага назірання, прыём класіфікацыі і сістэматызацыі, а таксама статыстычны аналіз.

Праведзены намі аналіз даследуемай групы слоў паказвае, што лексіка рускай мовы канца XX стагоддзя ўяўляе сабой пэўную сістэму, якая мае спецыфічныя асаблівасці і дае магчымасць для далейшага вывучэння. Такое вывучэнне можна лічыць перспектыўным.

ABSTRACT

Thesis: 91 pages, 1 picture, appendix and 42 sources.

Keywords: NEOLOGISM, LOANWORDS, LEXICAL AND GRAMMATICAL CATEGORY, LEXICAL AND SEMANTIC GROUP, STYLISTIC MARKING, VARIATION.

The object of the research is the vocabulary of the Russian language of the late 20th century. The total number of lexical items examined is 815.

The main source of the language material is the "Explanatory Dictionary of the Russian Language of the late 20th Century. Linguistic changes" edited by G.N. Sklyarevskaya (St. Petersburg, 1998).

The purpose of the work is to reveal grammatical, formal-semantic, etymological and functional-stylistic features of the Russian language vocabulary of the late 20th century.

To achieve this goal we have sought to solve the following tasks:

- to consider the history of the formation and development of the Russian language vocabulary;
- to analyze lexical changes in the Russian language in the 20th century;
- to characterize explanatory dictionaries reflecting the current state of the Russian language lexical system;
- to make a table of lexical units, noted in the analyzed dictionary for the first time and noted in the latest dictionaries;
- to classify the words of the studied group according to grammatical, semantic and etymological basis;
- to consider variation of new lexical items;
- to give functional-stylistic characteristic of the selected vocabulary.

In the work, the descriptive research method is mainly used, based on the analysis of the facts of the language; in the course of the description, the following techniques were used: linguistic observation, acceptance of classification and systematization, as well as statistical analysis.

Our analysis of the study group of words shows that the Russian language vocabulary of the late 20th century is a certain system that has specific features and provides an opportunity for further study which is considered to be a promising one.